

תכנית ות"ת למלגות לעידוד בתר-דוקטורנטים מצטיינים בבינה מלאכותית ומדעי הנתונים (מחזור תשפ"ז)

רקע ומטרות התכנית

- במסגרת השתתפות ות"ת בתכנית הלאומית לקידום בינה מלאכותית ומדעי הנתונים, מובאת בזאת תכנית מורחבת למלגות לבתר-דוקטורנטים מצטיינים בתחומים אלו, אשר מטרותיה הן:
- לעודד ולסייע לדוקטורנטים מצטיינים בתחומי המחקר של בינה מלאכותית ומדעי הנתונים, לצאת להשתלמות בתר-דוקטורט באוניברסיטאות מחקר בחו"ל;
 - בטווח הארוך, להביא להגדלת מספר החוקרים וחברי הסגל האקדמי באוניברסיטאות המחקר בישראל העוסקים בתחומי המחקר של בינה מלאכותית ומדעי הנתונים.

מאפייני התכנית

- i. הזוכים בתכנית המלגות ייבחרו על בסיס קריטריונים של מצוינות מדעית, באמצעות ועדות שיפוט שיורכבו ע"פ נהלי מל"ג/ות"ת.
- ii. תכנית המלגות תופעל למשך שלושה מחזורים בשנים תשפ"ו-תשפ"ח. לעניין זה יודגש כי ההגשה של המחזור השמיני הינה בתשפ"ו, והפעלת התכנית הינה בתשפ"ז.
- iii. ות"ת תמשיך ותשתתף במימון של 6 מלגות בתר-דוקטורט דו-שנתיות במחזור. ועדת השיפוט איננה מחויבת לחלק את סך המענקים שנקבעו לה במכסת המחזור, במידה ואיכות המועמדים איננה עונה על דרישותיה וציפיותיה. עוד יצוין כי ועדת השיפוט אינה מחויבת להתחשב בסדר העדיפויות ששלח המוסד (ראו סעיף 1 ב"אופן ההגשה" מטה).
- iv. גובה המלגה יעמוד על \$120,000 למלגה דו-שנתית. בנסיבות בהן יבקש מועמד להפחית את גובה המלגה על מנת לאפשר לו לקבל מימון ממלגות וקרנות נוספות שאינם מכספי ציבור ישראלי, תוכל הוועדה לאשר את המלגה החלקית. במקרה בו מועמד אחד או יותר יקבל/ו מלגה חלקית, תהיה רשאית הוועדה לאשר זוכים נוספים בהתאם לתקציב שיתפנה.
- v. כל מוסד יוכל להגיש עד שלושה מועמדים במחזור.

תקופת המלגות

- המלגה תינתן לתקופה של שנתיים לכל היותר. הענקת המלגה בשנה השנייה מותנית בפעילותו האקדמית של המלגאי ובהעברת הדיווח על פעילות זו.
- יובהר כי האמור לעיל הינו בכפוף לסעיף 11 בכללי המועצה להשכלה גבוהה בדבר התאמות עקב טיפולי פוריות, היריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה, ולעניין היעדרות בשל אירוע מזכה, וכן בהתאם לתיקון כללי זכויות הסטודנט כפי שנשלחו למוסדות ע"י המל"ג ביום 22.8.2018.

תחומי בינה מלאכותית ומדעי הנתונים

כמועמדים למלגות יוגשו אך ורק סטודנטים מצטיינים לדוקטורט בתחומים של בינה מלאכותית ומדעי הנתונים, כפי שהוגדרו על ידי ועדת ההיגוי של ות"ת (ראה עמוד 6 בדוח [זה](#)), כמפורט מטה:

"מדעי הנתונים עוסקים בעקרונות ובפיתוח שיטות לאיסופם, אחסונם וניתוחם של נתונים, להסקה, לחיזוי וליצירת ידע מהם, תוך התייחסות להיבטים אנושיים וחברתיים בתהליך. **נושאי המחקר בליבת התהליך** (לפי הסדר לעיל) הם: שיטות לאיסוף נתונים על ידי ניסויים, דגימה, כרייה ומנועי חיפוש; שיטות לאחסון, הנגשת הנתונים לניתוח וחישוב (מבוזר) על מערכות בסיסי נתונים/מידע, ושל נתוני עתק. פיתוח מתודולוגיות ניתוח נתונים כגון רשתות עצביות ולמידה עמוקה, למידה על ידי חיזוקים ובקרה מסתגלת, למידה סטטיסטית, והסקה סטטיסטית; זאת על מנת לבנות אלגוריתמים ומודלים למיון וחיזוי, לתיקופם, ניצולם ליצירת ידע והנגשתו (ויזואליזציה); התייחסות לנתונים מיוחדים כגון ניתוח תמונות וראייה ממוחשבת, עיבוד שפה טבעית, דיבור ושמיעה. ניתוח רשתות, נתונים אורכיים, נתונים עתיים ומרחביים ונתוני הישרדות. כל זאת, תוך התייחסות להיבטים אתיים ביחס לפרט, כגון פרטיות וחסיון, ולחברה, כגון הדירות ותקפות השימוש בתוצאות.

תחומי המעטפת של מדעי הנתונים כוללים: אופטימיזציה, חקר ביצועים, רובוטיקה, תורת המשחקים, תהליכים סטוכסטיים, אינפורמציה, בקרה, ניתוח אותות, ביו-אינפורמטיקה, ביולוגיה חישובית, רפואה דיגיטלית/מותאמת אישית, אפידמיולוגיה, אקונומטריקה, פסיכומטריקה, סייבר, חישוב קוונטי, ניהול ובניית בסיסי נתונים/מידע".

תנאים כלליים להגשת מועמדות

1. התמיכה מיועדת לבעלי אזרחות ישראלית או לבעלי מעמד של "תושב קבע".
2. המועמדים יוגשו למלגת בתר-דוקטורט לתקופה שלא תפחת משנתיים.
3. המועמדים טרם החלו את לימודי הבתר-דוקטורט וצפויים להתחיל את ההשתלמות בחו"ל במהלך שנת הלימודים העוקבת לזכייה במלגה (תשפ"ז), לתקופה שלא תפחת משנתיים.
4. יוגשו כמועמדים למלגה מועמדים שעד מועד ההגשה כבר יש להם מוסד מארח ומנחה או מועמדים שבעת מועד ההגשה עדיין אין להם מוסד מארח ומנחה אך יוכלו להתארגן בנושא זה עד ה-1.9.2026 (ואז יידרשו להגיש את המסמכים הרלוונטיים).
5. המועמדים צפויים לקבל את הזכאות לתואר השלישי לא יאוחר מחצי שנה לאחר היציאה להשתלמות, ובעת תחילת השתלמותם לא תחלפנה למעלה מחמש שנים ממועד קבלת התואר השלישי (חופשות לידה באורך של עד חצי שנה לא תיכללנה במניין השנים).
6. במשך תקופת ההשתלמות יקדיש המלגאי את מלוא זמנו לפעילות האקדמית באוניברסיטה בה הוא משתלם.
7. בהתאם להחלטת ות"ת מיולי 2021 המוסדות יפעלו לשדרוג, שיפור והקמת מערכות מחשוב, מידע ואיסוף נתונים באשר למלגה, לרבות מידע ומעקב אחר מועמדים וזוכים.
8. בהתאם למדיניות מל"ג/ות"ת בנושא שוויון מגדרי, יש לעשות מאמץ להציע מספר שווה של נשים וגברים לתכנית. במידה ולא נמצאו מועמדות מתאימות, יתבקש המוסד להביא דברי הסבר נלווים.

אופן ההגשה

יודגש כי המועמדים יוגשו ע"י האוניברסיטה ולא באופן עצמאי.

להלן המסמכים הנדרשים להגשה:

1. רשימת המועמדים, מדורגים ע"פ סדר עדיפויות של האוניברסיטה (בהתאם ל**טופס האקסל**).

2. דברי הסבר בנוגע לתהליך בחירת המועמדים בצירוף התחייבות חתומה ע"י הרקטור בנוגע לעמידתם בתנאי התכנית.
3. עבור כל מועמד (בקובץ PDF אחד, לא סרוק, בהתאם לסדר הסעיפים):
 - 3.1 [טופס הגשה](#) מלא וחתום על ידי המועמד.
 - 3.2 אישור קבלה להשתלמות בתר-דוקטורט מטעם המוסד הקולט. במידה ואין בידי המועמד אישור מתאים, יש להשלימו עד ספטמבר.
 - 3.3 מכתב מטעם המועמד המפרט ומנמק את התאמת תחום מחקרו לתחומי התכנית (עד חצי עמוד).
 - 3.4 הצהרה חתומה מטעם המועמד כי לקראת השלמת ההשתלמות בחו"ל יפנה למוסדות אקדמיים בישראל (אוניברסיטאות ומכללות אקדמיות), לרבות האוניברסיטה השולחת, בבקשה להצטרף כחבר סגל, וכי אם יקבל הצעה, יצטרף לאחד מהם כחבר סגל.
 - 3.5 קורות חיים של המועמד (עד 2 עמודים, כולל פרטי קשר ופירוט אודות השכלה אקדמית, השתתפות בכנסים, ומלגות/מענקים/פרסים, לא כולל פרסומים).
 - 3.6 גיליונות ציונים לתארים ראשון, שני ושלישי (היכן שרלבנטי).
 - 3.7 רשימת פרסומים הכוללת הפרדה בין מאמרים שפורסמו/התקבלו לפרסום, ומאמרים שהוגשו ונמצאים בשיפוט. נא להכניס קישורים למאמרים, היכן שניתן.
 - 3.8 תקציר עבודת הדוקטורט (עד 5 עמודים באנגלית כולל תרשימים וגרפים, לא כולל ביבליוגרפיה), ותקציר באנגלית (עד 450 מילים).
 - 3.9 תכנית המחקר להשתלמות הבתר-דוקטורט (עד 5 עמודים באנגלית כולל תרשימים וגרפים, לא כולל ביבליוגרפיה), ותקציר באנגלית (עד 450 מילים).
 - 3.10 שניים-שלושה מכתבי המלצה חתומים (באורך מקסימלי של עד 2 עמודים כל אחד) מאנשי אקדמיה בכירים המכירים את המועמד, ופרטים אודות הממליץ (תחום, מוסד וכו'), והקשר שלו עם המועמד. לפחות אחת מן ההמלצות תהיה ממנחה הדוקטורט. ההמלצות לא יהיו בנות יותר משנתיים.
 - 3.11 מכתב המלצה מהמנחה העתידי לבתר-דוקטורט, אם כבר ידועה זהות המנחה (עד 2 עמודים).
 - 3.12 פירוט מלא אודות מקורות מימון נוספים כגון שכר ו/או מלגה נוספת. על מנת להבטיח מניעת כפל תקצוב, יודגש כי במקרים בהם זכה המלגאי במלגות או מענקים שמקורם בתקצוב ציבורי ישראלי בנוסף למלגה זו, יהיה על המועמד לבחור במלגה/מענק אחד בלבד.
 - 3.13 התחייבות חתומה מטעם המועמד לעמידה בתנאי התכנית.

המועד האחרון להגשת תיקי המועמדים הכוללים את כל המסמכים המוזכרים לעיל, הינו 1.6.2026.

ההגשה תיעשה דרך [המערכת הממוחשבת להגשת מלגות](#) בתיקיית "תכנית ות"ת למלגות לבתר-דוקטורנטים מצטיינים במדעי הנתונים תשפ"ז". לשאלות, יש לפנות לרכז/ת המלגות במוסד האקדמי.

תנאים למימוש המלגה

1. בהתאם להחלטת ות"ת מיום 25.9.2024, בתום כל שנה אקדמית יידרשו המוסדות, שמועמדיהם זכו במלגה, לבצע מעקב אקדמי אחר הזוכים. תהליך זה יחליף את הגשת הדו"חות השנתיים לות"ת עבור כל המלגאים הפעילים באותה שנה אקדמית, כפי שהיה נהוג עד כה.
- הדו"ח האקדמי יועבר על ידי המוסד לחבר סגל אקדמי בכיר בתחום המחקר הרלוונטי אשר יבדוק אותו. בתום בחינת הדיווחים של כל המלגאים מהמוסד באותה שנה, ישלח המוסד פירוט שמות המלגאים הממשיכים

והמסיימים (כולל מידע רלוונטי בנוגע להפסקת לימודים, סיום לימודים, חל"ד, חל"ת וכיו"ב), וכן אישור שבוצע מעקב אקדמי כאמור לעיל, כולל פרטים לגבי חבר הסגל הבכיר שבדק את הדו"ח.

• לצורך ניטור ובקרה, רשאי הצוות המקצועי במל"ג/ות"ת לבקש מן המוסדות סיכום של תהליך המעקב האקדמי.

2. דיווח תקציבי: בתום כל שנת לימודים יגיש המוסד דיווח כספי על התשלומים שהועברו לכל המלגאים הפעילים בשנת הלימודים הנוכחית, בכל שנות המלגה, חתום על ידי מנהל הכספים של האוניברסיטה, בהתאם להנחיות אגף התקצוב של ות"ת. על סמך הדיווח הנ"ל, תעביר ות"ת לאוניברסיטאות בסוף שנת הלימודים את כספי המלגות בגין השנה כולה עבור כל המלגאים.